

HCY-1601100101030501 Seat No. _____

**Second Year B. A. (Sem. III) (CBCS)
(W.E.F.-2015-16) Examination**

October / November – 2017

Sanskrit : Elective - 1

(नाट्य – कालिदासकृत विक्रमोर्वशीयम्)

(New Course)

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनामांथी कोठपश बे श्लोकोनुं भाषांतर करो : ८
- 1 (A) Translate any **two** of the following verses : 8
- (१) ऊरुद्धवा नरसखस्य मुनेः सुरस्त्री
कैलासनाथमुपसृत्य निर्वतमाना ।
बन्दीकृता विबुधशत्रुभिरर्धमार्गे
क्रन्दत्यतः शरणमप्सरसां गणोऽयम् ॥
- (२) उष्णालुः शिशिरे निषीदति तरोर्मूलालवाले शिखी
निर्भिद्योपरि कर्णिकारमुकुलान्यालीयते षट्पदः ।
तप्तं वारि विहाय तीरनलिनीं कारण्डवः सेवते
क्रीडावेशमनि चैष पञ्जरशुकः क्लान्तो जलं याचते ॥
- (३) सर्वः कल्ये वयसि यतते लब्धुमर्थान्कुटुम्बी
पश्चात्पुत्रैरपहतभरः कल्पते विश्रमाय ।
अस्माकं तु प्रतिदिनमियं सादयन्ती शरीरं
सेवाकारा परिणतिरहो स्त्रीषु कष्टोऽधिकारः ॥
- (४) शमयति गजानन्यान्गन्धद्विपः कलभोऽपि सन्
भवति सुतरां वेगोदग्रं भुजङ्गशिशोर्विषम् ।
भुवमधिपतिर्बालावस्थोऽप्यलं परिरक्षितुं
न खलु वयसा जात्यैवायं स्वकार्यसहो भरः ॥
- (ब) पूर्वापर संदर्भ आपी नीचेनामांथी कोठपश बे समझवो : ६
- (B) Explain with reference to the context any **two** 6
of the following :
- (१) तप्तेन तप्तमयसा घटनाय योग्यम् ।
- (२) न खल्वन्यथा ब्राह्मणस्य वचनम् ।
- (३) न खलुवयसा जात्यैवायं स्वकार्यसहो भरः ।
- (४) को देवता रहस्यानि तर्कयिष्यति ।

- ૨ કાલિદાસના જીવન અને કવન પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write a critical note in detail on the life and work of Kalidasa. 14

અથવા / OR

- ૨ વિક્રમોર્વશીયમ્નાં મૂળસ્રોતને દર્શાવી તેમાં થયેલા વસ્તુપરિવર્તનની નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write a note on the source of વિક્રમોર્વશીયમ્ and the changes the dramatist made in the content. 14

- ૩ વિક્રમોર્વશીયમ્નાં આધારે કાલિદાસની નાટ્યકલાનાં વિવિધ પાસાઓ ચર્ચો. ૧૪
- 3 Discuss the Salient features of Kalidas's work in the context of વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

અથવા / OR

- ૩ વિક્રમોર્વશીયમ્માં પ્રસ્તુત તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિનો ચિતાર આપો. ૧૪
- 3 Describe the presentation of the social conditions in the time of વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

- ૪ વિક્રમોર્વશીયમ્નાં આધારે પુરુરવાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Draw the character sketch of પુરુરવા with reference to વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

અથવા / OR

- ૪ કાલિદાસ પ્રકૃતિ પ્રેમી છે - આ વિધાનને વિક્રમોર્વશીયમ્નાં આધારે પ્રમાણિત કરો. ૧૪
- 4 Kalidasa loves nature – Discuss this statement in context of વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14

- (૧) વિક્રમોર્વશીયમ્માં શાપ પ્રસંગ
- (1) The episod of curse in વિક્રમોર્વશીયમ્
- (૨) વિક્રમોર્વશીયમ્નું શીર્ષક
- (2) The title of વિક્રમોર્વશીયમ્
- (૩) વિક્રમોર્વશીયમ્માં દેવીતત્ત્વ
- (3) The element of supernatural in વિક્રમોર્વશીયમ્
- (૪) ચિત્રલેખાની ભૂમિકા
- (4) The role of ચિત્રલેખા